

Slovo na cestu

Drazí sourozenci v Kristu, už nějaký čas žijeme doslova obklopeni krizí. Po stále citelněji se projevující krizi ekonomické, která se odráží i v každodenním životě a jeho potřebách, přišla krize vládní, a místo jejího rozumného politického řešení i krize ústavní. Krize straší z Bruselu a nejnověji se o ní mluví i ve vztazích mezi Spojenými státy a střední Evropou po změně amerických vojenských plánů, které jsou vnímány jako ústupek druhé supervelmoci někdejší studené války. Ve tvářích lidí kolem sebe ji nenajdete, ale otevřete noviny, pustíte si rozhlas, rozzáří se obrazovka a je tady – krize.

Slovo krize (krisis) pochází z řečtiny a doslova znamená soud. Snad je to soud nad politiky, kteří nějak nezvládají fakt, že za většinou hloupě manipulující billboardy utratili už spoustu peněz, možná soud nad těmi, kteří nepřemýšlí a žijí na dluh, možná soud nad našimi marnými nadějemi a nerozumným očekáváním...

V klasických řeckých divadelních dramatech se jako krize kdysi označovala také část děje, v níž přišla závěrečná konfrontace protikladných sil. V dramatech našeho života to nemusí být – a ani nikdy zcela nebývá – konfrontace zla a dobra, jen střet menšího a většího zla nebo menšího a většího dobra. Ostatně dobře podané polopravdy jsou většinou daleko nebezpečnější než lež, kterou odhalím pouhým okem stejně jako její příčiny.

V poslední době, když chodím k volbám – už zdaleka ne s takovou radostí jako dřív,

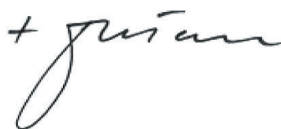
si opakuji, že vlastně volím mezi větším a menším dobrem, nebo spíše mezi větším a menším zlem. Jako křesťan vím, že nemohu dát svůj hlas někomu, kdo cílevědomě a s bolševickou rétorikou padesátých let minulého století zneužívá stále nevyřešené hospodářské vztahy mezi státem a církvemi, ačkoliv jeho političtí oponenti na tom nejsou většinou morálně o mnoho lépe.

Ať chceme či nechceme, stáváme se – i třeba jen jako kompars – součástí dramatu, který, na rozdíl od toho klasického, nemá svá pravidla, za to má mnohem komplikovanější masky, a jeho děj je tak spletitý, že se v něm občas ztrácíme. Jedno ale máme, nebo měli bychom mít: víru a zdravý rozum. Víru v Boha, který je zárukou šťastného konce našich životních dramát i dárcem zdravého rozumu, abychom se ve spleti toho všeho, co nás obklopuje, neztratili. V Boha, který řekl, ať ve tmě zazáří světlo, který svůj lid z otroctví vedl čtyřicet let pouští a strádáním, který své věrně vyvádí z každé beznaděje. V Boha, v jehož moudré prozřetelnosti se každá krize stává očištnou.

V jeho jménu Vás i Vaše drahé zdravím a přeji Vám pevnou víru a zdravý rozum na spletitých cestách našeho života.

POKOJ VÁM!

Váš bratr

Pro usmání

Baví se takhle římskokatolický kněz s židovským rabínem. Najednou knězi zazáří očka: „Hele, rabi, jedl jste někdy vepřové?“ Rabín se opatrně rozhlédne a tiše povídá: „Jedl, ale to mě bylo okolo sedmnácti.“

Kněz se tak triumfálně zatvářil, až to rabín nevydržel: „A, otče, vy jste někdy pomiloval ženu.“

Teď se kněz rozhlédne a zašeptá: „Ano, ale to mi bylo asi jedenadvacet.“

Rabín se usměje: „A že je to o moc lepší, než vepřové?“

Dopis, který přišel začátkem září jedné člene redakční rady

Ahoj Míšo Noe,
zdravím Tě v pondělí po našem setkání, které bylo milé.

Musím napsat, že ten Váš časopis Communio mohu s chutí číst, protože se v něm něco „říká“ a ne jen „plká“. Platí to nejen o Tvém příspěvku.

Časopis bych si rád u Tebe objednal.

Zdraví moc Charles Tvrzník

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

Vyšlo 19. 10. 2009

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz,

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Foto na titulní straně: Alois Sassmann

Slovo na cestu	2
„Kdekoliv a kdykoliv naplní se tvůj osud“	4
Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu	5
Vyjádření ekumenické rady církvi v ČR k současnému vztahu státu a církvi	6
Zpět k Římu?	7
Prohlášení 41. mezinárodní starokatolické teologické konference 2009 v Neustadtu a.d. Weinstrasse (Německo)	8
před 120 lety	9
Vincenc Ierinský	10
filón alexandrijský – nejstarší z církevních otců	12
Ordinariátní kaple na bateriích	15
dějiny středověké církve – Karel Veliký a jeho doba	16
řád sv. Iazara	18
poznámka k povaze Církve	21
Oslavy Mistra Jana Husa 6. července 2009	22
Církevní dětský tábor Strašice 2009	23
Vybráno z archivu	24
Zprávičky	26

„Kdekoliv a kdykoliv naplní se tvůj osud...“

„Proč jste tak zmatení a proč vám takové věci přicházejí na mysl? Podívejte se na mé ruce a nohy: vždyť jsem to já. Dotkněte se mne...“ (Lk 24,38 - 39)

Všude Ho potkávat. V každém okamžiku mého života. V modlitbě a v práci. V lásce a v přátelství. O večerech a o svítáních. V záři dne a v mraku noci. V sobě samém a v druhém člověku. Potkávat Ho v životě ale i ve smrti. . .

Jsou určité věci, které budou mít vždy aktuální charakter. Nezáleží na místě a na čase. Jsou to tzv. věci poslední – eschatologické.

Octavio Paz psal, že slovo „smrt“ pálí jako oheň ústa dnešního člověka. Dělá všechno, aby o smrti nehovořil, nemyslel na ni a ani s ní nepočítal. Bohužel takové smýšlení se dotýká někdy i nás křesťanů. A to zrovna i dnes v XXI století. Svědčí to nejen o dechristianizaci, ale také o dehumanizaci lidského rodu. Už starý materialista Feuerbach říkal, že člověk žije v dialektickém napětí mezi životem a smrtí a vědomí toho činí ho ještě více člověkem.

Každé náboženství je přirozeně eschatologické a nejvíce snad křesťanství. Církev hlásá, že tajemství lidského osudu se nejvíce objevuje v setkání tváří v tvář se smrtí. Otázka o smyslu smrti je otázkou o smyslu života. Dotýká se každého z nás. Věřícího nebo nevěřícího, starého i mladého. Je to náš společný osud. Otázky jsou stejné, ale co odpovědi??

Ty jsou různé. Může to být lidská vzpoura jako u hrdinů A.Camuse. Může to být hořká prázdnota, úplná beznaděj, rozpaky. . .

Jsem rád za křesťanství a za Krista, který podle mne jediný dává řešení plné naděje: „Já jsem

vzkříšení a život, kdo ve mne věří i kdyby zemřel bude žít“ Každý křesťan, i když má strach a obavy ze smrti, s nadějí kráčí vstříc svému Pánu. Vzpomínám na mešní prefaci o zesnulých se slovy: „život tvých věrných o Pane se mění ale nekončí. . .“

V tajemství smrti je zkoušena moje víra i moje naděje. Ale také moje láska. „Láska je přece silnější než smrt“ a „láska nikdy nepřestává“ Čím více miluji, tím častěji umírám s těmi, které mám rád a kteří umírají. Smrt někoho koho miluji je částečně i mojí smrtí. . .

Ve smrti nezůstávám sám. Zůstává se mnou ten který plakal nad smrtí Lazara, který umíral na Golgotě a poté vstal. Zůstává se mnou a ve smrti Ho potkávám. V tomto podivuhodném setkání je mi naposledy dáno se rozhodnout „pro“ nebo „proti“.

„Pro“ – to nebe, setkání tváří v tvář s Bohem, ve společenství těch, kteří milovali, to naplnění všech tajných tužeb mého srdce a mé duše. . .

„Proti“ – to smutné, věčné odloučení od pramene života, to věčné bloudění bez východiska a bez cíle. . .

Scházel jsem večer už za stmívání z hor. Vedle nás starý horský hřbitov na kterém odpočívali ti, kteří možná víc než já měli rádi hory. Vzpomněl jsem si na slova ze „svaté Knihy Života“ – Bible: „Vím že se blíží čas, sbalení mého stanu“ jak mi to dal poznat náš Pán Ježíš Kristus.“ (2P 1,14).

Ty také jednou „sbališ svůj stan“ Bud' v tu chvíli připravený. Měj ale na mysli, že když ta chvíle přijde, nebudeš sám. On bude s Tebou. . .

✠ Roland Solloch, varnsdorfský farář

Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu (Žd 13, 5b)

Je snadné věřit v sílu těchto slov, když se nám daří a když prožíváme Boží blízkost.

Daleko těžší je to ve chvílích, kdy máme těžkosti a necháme se jimi zavalit tak, až se vloudí pocit, že i Bůh nás opouští a nežehná nám. Jenže Bůh řekl: „Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu.“ A tato slova platí přes veškeré naše pocity i přes snahu Božího nepřítelů nás zmást.

Bůh touží provázet nás po všech cestách našeho života, má to jen jednu podmínku, na tu cestu se musíme vydat s Kristem. S tím, který na sobě zakusil lidskou slabost a rozumí našim nedokonalostem. Bůh neopouští, to člověk se občas nechá zahltit nesmysly nebo si libuje v cestě hříchu a pak se diví, proč nedokáže vnímat Boží blízkost. Bůh miluje hříšníka, ale nenávidí hřích, tak je psáno.

V Janově evangeliu Ježíš říká: „V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci, vy ve mně a já ve vás.“ (J 14,20) a v následující kapitole nabádá: „Zůstaňte ve mně, a já ve vás.“

Ježíš chce, abychom žili s ním a v něm.

Liší se nějak život, který člověk žije s Bohem od toho, který žije bez Boha? Dnešní člověk dospěl do stadia, co vlastním rozumem nemůže pochopit, prostě vytěšní. Myslíme si, že naši inteligenci už nic nepřesahuje. Ale blíz-

ko nás existuje duchovní svět, existuje bez ohledu na to, zda tomu někdo věří nebo ne. Svět s bytostmi daleko inteligentnějšími než je člověk. A míru inteligence samotného Stvořitele člověk změřit nemůže, natožpak zcela porozumět svrchovanému Božímu jednání.

Člověk, stvořen Bohem, má v sobě přirozenou touhu po Bohu a naopak Bůh touží po člověku, touží žít s ním v obecenství. Život s Bohem je vlastně vzájemné darování se, v modlitbě, rozjímání, meditaci, ať už to nazveme jakkoli, bez ztišení a zklidnění se duchovní život neobejde. Sám Ježíš se odebíral na opuštěná místa a tam v tichosti rozjímal, mluvil s Otcem. Bůh mluví, mluvil ke Kristu a skrze Ducha svatého chce mluvit ke každému člověku. Aby člověk zaslechl Boží hlas, musí dát ve svém životě prostor, čas, otevřenou mysl a srdce Duchu svatému, otevřít se Jeho působení. Život s Bohem není snadný, ale dává vnitřní svobodu. Jak píše apoštol Pavel v 6. kapitole listu Efezským: „Svou sílu hledejte u Pána, v Jeho veliké moci. Oblečte plnou Boží zbroj...“

Pokud žijeme s Bohem, ocitáme se v Jeho silovém poli, stáváme se chrámem Božím. Neboť v Bohu žijeme, pohybujeme se a jsme (Sk 17,28).

☒ *Michaela Noe Švestková, farnost Praha*

Vyjádření Ekumenické rady církví v ČR k současnému vztahu státu a církví

Ekumenická rada církví v ČR s lítostí a se značným znepokojením vzala již před několika měsíci na vědomí zprávu o ukončení práce parlamentní komise pro narovnání hospodářských vztahů mezi státem a církvemi. Mrzí nás, že několikaletá náročná práce zástupců státu i církví byla opět zmařena.

V současné době jsme velmi znepokojeni tím, že se nedořešený vztah státu a církví objevuje i při volební kampani, přičemž jsou zkreslovány doposud nezpochybnované historické skutečnosti, stejně jako i doporučení a vyjádření expertů, se kterými vládní i parlamentní komise pro narovnání hospodářských vztahů spolupracovaly a využívaly je pro svá jednání.

Členským církvím ERC leží na srdci budoucnost našeho státu a hodljají se účastnit všeho, co je pro občany tohoto státu prospěšné a dobré. Předpokladem pro takovou službu však musí být jistota, že náš stát je státem právním, ve kterém nelze zkreslovat údaje a data pouze na základě momentální poptávky. S lítostí konstatujeme, že vyostřenost předvolební kampaně a stranické soupeření, ve kterém lze jen těžko skrývat osobní ambice jednotlivých aktérů, v nás posilují vědomí, že právu a spravedlnosti se přisuzují pouze role služebné a účelové.

Církev Ekumenické rady si uvědomují problémy společnosti v době hospodářské krize a jsou ochotny k dialogu. Na druhou stranu si uvědomují zodpovědnost za ty,

kterým slouží. Velkou pomocí a ziskem pro celou společnost je každý odpovědný a poctivý občan naší vlasti. To vícenásobně platí v době, v níž přibývá různých rodinných krizí, duševních chorob, depresí, závislostí stejně jako i ponižování důstojnosti člověka nebo povyšování lži na úroveň běžného prostředku jednání mezi lidmi. Církev ERC znovu opakují, že nehodlají hromadit majetek, ale budou jej využívat pro další rozvíjení práce potřebné pro celou společnost. Takové službě však brání současný stav, kdy narovnání hospodářských vztahů mezi státem a církvemi bylo zastaveno. Církev jsou nyní opět účelovým využíváním a účelovou interpretací údajů některými stavěny před celou společností téměř do pozice nepřátel, do pozice, se kterou ostatně mají z dob totalitního režimu mnoho zkušeností.

Zůstáváme dále připraveni k serióznímu dialogu a hledání řešení. Odmítáme, aby problematika vyrovnání státu a církví byla znovu používána propagandistickým způsobem v politickém boji.

Zároveň vyznáváme, že více než majetek je pro nás věrnost Ježíši Kristu, Pánu církve. Proto nebudeme pro dialog se státem užívat stejných metod, jaké jsou vůči nám dnes z některých stran uplatňovány. Historická zkušenost nám dává jistotu, že režimy odcházejí, zatímco Kristus zůstává a s ním i jeho lid.

Praha 12. 9. 2009

Zpět k Římu?

Tématem letošní mezinárodní starokatolické teologické konference se stal ekumenický dialog mezi starokatolickou a římskokatolickou církví a otázka starokatolického porozumění primátu v Církvi a postavení římského biskupa v rámci universální Církve. Toto téma, které je z mnoha teologických i čistě osobních důvodů vnímáno jako zvláště citlivé, si jistě zaslouží důkladnou pozornost a může se velmi snadno stát předmětem různých nedorozumění a zkratkovitých soudů. Proto bych – jako účastník zmíněné teologické konference – rád předeslal několik vysvětlujících slov ke zde otištěnému komuniké.

Impulzem k jednání teologické konference byl nově publikovaný dokument s názvem *Církev a církevní společenství* (Kirche und Kirchengemeinschaft), který představuje výsledek několikaleté intenzivní práce starokatolicko-římskokatolické komise dialogu, kterou sestavila za starokatolickou stranu Mezinárodní biskupská konference a za římskokatolickou Papežská rada pro jednotu křesťanů. Tento obsáhlý dokument (český překlad se připravuje) konstatuje na základě pečlivé teologické argumentace shody, které panují mezi starokatolickou a římskokatolickou teologií, zejména v otázkách nauky o církvi (eklesiologii). Tyto shody jsou natolik zásadní, že dokument otevřeně hovoří o našem rozdělení jako o „vnitrokatolickém problému“ a o naději na možné budoucí církevní

společenství mezi oběma církvemi, které by tak znamenalo významný krok na cestě k jednotě Církve Kristovy, což je ostatně konečný cíl každého ekumenického dialogu.

Důležité je, že tato cesta (a bude to, vzdor nadějným předpokladům cesta ještě dlouhá) je cestou partnerství, porozumění a otevřenosti na obou stranách. Neznamená nějaké jednostranné uznání chyby a návrat k minulosti (ať již myšleno ve smyslu starokatolíků pod „jho“ Říma nebo římských katolíků před I. vatikánským koncil), daleko spíše je perspektivou pro budoucnost. Perspektivou jak být společně Církví tváří v tvář výzvam moderní doby.

A když už je řeč o primátu a o římském biskupovi, tedy o tématech, která nás starokatolíky často tak dráždí, tak stojí za to připomenout, že od samotného svého vzniku učila vždy starokatolická církev: „To nám však nebrání uznávat historický primát, jak jej vícerec ekumenické koncily a otcové staré Církve se souhlasem celé Církve přiznaly římskému biskupovi.“ (Utrechtská deklarace starokatolických biskupů ze dne 24. 9. 1889, článek 2) a v tomto rámci o primátu hovoří i zmíněný dokument.

Modleme se tedy za to, aby tyto nadějně začátky nesly ovoce i dále a staly se základem hlubšího porozumění mezi námi a našimi sourozenci ve víře.

☒ *Petr Jan Vinš*

Prohlášení 41. mezinárodní starokatolické teologické konference 2009 v Neustadtu a.d. Weinstrasse (Německo)

41. mezinárodní starokatolická konference jednala ve dnech 24. - 28. srpna 2009 v německém Neustadtu a.d. Weinstrasse o tématu „Papežství a římskokatolicko-starokatolický dialog“. Zabývala se nedávno publikovanou zprávou Mezinárodní římskokatolicko-starokatolické komise pro dialog (Internationalen Römisch-Katholisch – Altkatholischen Dialogkommission – IRAD) s názvem „Církev a církevní společenství“.* Zmíněná komise byla ustanovena v roce 2003 Papežskou radou pro jednotu křesťanů a Mezinárodní biskupskou konferencí starokatolických církví Utrechtské unie (Internationalen Bischofskonferenz – IBK).

Zpráva komise obsahuje společné základní porozumění Církvi jakožto společenství založenému v trojjediném Bohu, které se ujímá odpovědnosti za jednotu a setrvání v pravdě, a to jak na úrovni místní církve (diecéze), tak na úrovni společenství místních církví. V nadlokálním měřítku náleží tato odpovědnost v první řadě biskupům jakožto předsedajícím místní církve, kteří se k poradám a společnému rozhodování scházejí v synodálních shromážděních. Do tohoto synodálního kontextu je třeba také situovat význam „primátu“: je to úloha jednoho biskupa starat se o to, aby ostatní biskupové mohli v kolegiálním procesu nést jim svěřenou odpovědnost. V univerzálním společenství místních církví, o které usilujeme, vykonává tento primát římský biskup.

Konference uvítala zásadní shodu v porozumění Církvi, které zahrnuje i pozici papežské služby v rámci jejich struktur společenství. Nadto konference uvítala i použitou metodu diferencovaného konsenzu, která konstatuje zásadní shody a pojmenovává dosud zbývající rozdíly, které však nemusí být na újmu jednoty Církve.

Konference se na tomto základě ztotožňuje s názorem komise, že prokázaná míra shody poprvé připouští jakožto myslitelnou možnost církevní společenství, které by neznamenovalo „ekumenu návratu“. Komisi dává konference za pravdu, že ve zprávě zmíněné otevřené otázky vyžadují další společnou teologickou reflexi.

Konference si je vědoma toho, že ve zprávě jako možnost přednesené církevní společenství předpokládá – jak text zprávy uvádí – „hermeneutiku důvěry“ a „očistění paměti“, které jsou pro smíření nezbytné. V nich jde mimo jiné i o zpracování neteologických faktorů nejrůznějšího druhu, které se projevují i ve strachu a odmítání.

Konference žádá IBK aby v započatém procesu recepcy pokračovala na všech úrovních; myslí tím především synody a pastorální konference starokatolických církví. Komise si přeje, aby ve zprávě zmíněné otevřené otázky, zejména eklesiologického charakteru, byly nadále zpracovávány na starokatolických teologických učilištích a v dalších vhodných grémiích.

☒ *přeložil Petr Jan Vinš*

před 120 lety

Když se starokatolické hnutí v důsledků exkomunikací a podobných postihů muselo přeměnit v na Římu nezávislé církevní struktury, které se v relativně krátké době konsolidovaly v Německu, Švýcarsku a rakouské části Rakousko-Uherska, byla cítěna potřeba jakéhosi vzájemného propojení a napojení na starobyrou formaci Utrechtské církve. K tomu propojení došlo ve dnech 23. až 25. 9. 1889 kdy byla uzavřena dohoda mezi biskupy zmíněných církví v Utrechtu. Téhož roku se k této tzv. Utrechtské dohodě prostřednictvím správce biskupství ve Varnsdorfu Amanda Čecha připojilo i rakouské biskupství.

Touto dohodou došlo formálně k založení Utrechtské unie starokatolických biskupů. Občas se objevila kritika, že laici byli při uzavření této dohody jaksi stranou, což vedlo o mnoho desetiletí později k založení mezinárodního starokatolického laického fóra. Laienforum sice nemá žádné právo k spolurozhodování v záležitostech unie, může však přinášet podněty pro biskupy.

Utrechtská dohoda je dosti obsáhlý dokument, proto jsem vybral jen několik zajímavých citátů:

Držíme pevně toho, co bylo věřeno všude, vždy a ode všech... Pevně se držíme víry staré církve, jak je vyjádřena v ekumenických symbolech a ve všeobecně uznaných dogmatických rozhodnutích ekumenických synod nerozdělené církve prvního tisíciletí... Napomínáme duchovní, kteří spadají pod naše vedení, aby v kázáních a ve výuce především poutivě zdůrazňovali ty křesťanské pravdy, k nimž se církevně rozdělená vyznání společ-

ně přiznávají, vystříhali se při rozhovorech o všech existujících rozdílech každé urážky jak pravdy, tak i lásky a vedli členy našich obcí slovem a příkladem, aby se vůči jinověrcům chovali tak, jak to odpovídá duchu Ježíše Krista, který je Vykupitelem nás všech...

Následuje několik vymezujících se zásad: zavržení dogmat z roku 1870 o nemylnosti a univerzálním juridikčním primátu papeže; zavržení dogmatu o Neposkvřněném početí Panny Marie; odmítnutí papežských bul z let 1713, 1794 a 1864, týkajících se převážně problému Utrechtské církve; podmíněné uznání Tridentského koncilu.

Doplněno je to výroky pozitivnějšího rázu: prohlášení o svaté eucharistii; naděje na opětné sjednocení křesťanských církví.

V průběhu svého historického trvání do Utrechtské vstoupili biskupové dalších národních církví a naopak někteří biskupové a tím i církve, které reprezentují, z ní byli vyloučeni nebo vystoupili sami, jde tu například o Augustina Bačinského na Slovensku, Marko Kalodžeru v bývalé Jugoslávii, mariavity v Polsku, Polskou národní katolickou církev v Kanadě a USA (PNCC). V posledních letech dostává vedení IBK více či méně realistické žádosti o připojení se různých církví a církvíček. V unii samotné zaznívají nepřilíš četné hlasy o připojení se k anglikánskému světovému společenství. Utrechtská unie není určitě společenství statické.

120 let je výročí „polokulaté“, nicméně hodné si připomnění toho, o co nám jde dodnes.

☒ *Josef König*

Vincenc lerinský

V průběhu církevních dějin se objevuje mnoho svatých se jménem Vincent nebo Vincens. Na počátku této řady stojí jeden jáhen biskupa Valeria ze Zaragozy, který za pronásledování císařem Diokleciánem v roce 304 po vynikajícím obranném proslovu „vítězně“ (to totiž znamená vincens) zemřel mučednickou smrtí. Jeho připomínkový den je 22. leden, po něm bylo pojmenováno mnoho dětí, zvláště ve Španělsku a Francii.

Na východ od jmenovaných zemí je více známý francouzský světec Vincent z Pauly (+ 27. 9. 1660), zakladatel lazaristů, kteří se také nazývají vincenciáni nebo vincenciánky. Není to žádný přísný řád, spíše společenství, spolek k pečování, který při svém založení zamýšlel péči o ty nejhudší ve společnosti, např. o trestance na galejích.

Na den 24. května připadá v německém starokatolickém kalendáři, jakož i v kalendáři Kristokatolické církve Švýcarska, Vincent z Lerinu (francouzsky Lérins), který se dnes již sotva objevuje v některém z tak početných kalendářů jiných církví. Co je na tomto světci zajímavé?

Na titulním listě početných starokatolických publikací stojí, a na obalu mezinárodního starokatolického čtvrtletníku Internationale Kirchliche Zeitschrift (IKZ) dokonce latinsky, citát s udáním autora Vincenta Lerinského, který česky zní: Držme se toho, co se věřilo vždy, všude a všemi.

Vincenc byl Gal, mnich a kněz, který žil v klášteře Lerinum na Saint-Honorat, jednom z čtyř lerinských ostrovů při jihovýchodním pobřeží Francie. Tento klášter,

založený v roce 420, byl spolu s klášteřem St. Victor v Marseilli kolébkou jihogalského mnišství a byl v 5. a 6. století centrem vzdělávání západního kléru. Teolog Vincent napsal vícero knih, ve kterých obhajoval pravou katolickou víru proti bludařům. Nejznámější z nich je „Commonitorium“, kniha poznámek a varování, kde stojí v druhé kapitole uvedený citát. Ve 29. kapitole autor poznamenává, že od ekumenického koncilu v Efezu (431) uběhly tři roky. Tím je možné vznik Commenitoria relativně přesně datovat. Z jiných odkazů pak vysvitá, že Vincent se již nedožil roku 450 čili asi brzy před ním zemřel.

Jeho působení

Vincent chce „svěřenou pravdu“ (1T 6,20) nezfalšovaně předávat dále v době naplněné početnými schismaty. Jádrem víry jmenuje řeckým slovem „dogma“, které původně označovalo naučné mínění nebo filozofickou zásadu a které nebylo do té doby v církevní latině běžně používáno nebo bylo používáno spíše v negativním smyslu. Dílo *Commonitorium* bylo mnohokrát ručně opsáno, dochovaly se čtyři rukopisy, avšak až do doby počínajícího novověku bylo takřka ignorováno. Středověcí teologové výraz *dogma* nepoužívali, mluvili o „katolické pravdě“ nebo o „článcích víry“ nebo o katolickém učení čili „*doctrina catholica*“.

V roce 1528 vyšlo *Commonitorium* poprvé tiskem, následovala čtrnáctá vydání, jakož i překlady. Při sporech o pravou „katolickou“ víru v době reformace si toto dílo přisvojovaly k posílení svých pozic obě strany. Podobně tomu bylo ještě jednou v 19. století uvnitř katolické církve, když se jednalo o nová dogmata Pia IX. Katolická teologická fakulta na mnichovské univerzitě prohlásila např., že „*Mariino neposkvrněné početí*“ je pouze „*sententia pia*“, tj. zbožné mínění, ale není žádné dogma, žádná Bohem zjevená víra. Bylo lehké podat důkaz, že tento „článek víry“ nebyl obsahem víry ani vždy, ani všude, natožpak u všech.

Podobně argumentoval Ignaz Döllinger a další teologové, kteří odmítali dogmatizaci neomylnosti papeže a jeho jurisdikčního primátu. Římská strana odkazovala na 23. kapitulu *Commonitoria*, kde je zmínka o růstu a rozvíjení se víry a obhajovala nová dogmata jako takové rozvíjení. Avšak semínko, které rozvíjí, co je v něm uloženo, nemůže vydat žádný nový rostlinný druh.

Dnešní teologie

Rostoucí poznatky o mnohotvárnosti původní církve přikazují zacházet dnes s větou Vincenta Lerinského opatrněji. Původní církve nebyla v žádném případě tak jednotná a ideální, jak se to někdy rádo představuje. A dokonce i dodnes všem společná vyznání víry a věroučné výroky prvních ekumenických koncilů si vyžadují vysvětlení s pohledem na tehdejší chápání světa a na antickou filozofii. V každou dobu a na všech místech však měli křesťané úkol zasadit křesťanskou víru do svého života a předávat ji dále. Množství a rozdílnosti údů na jediném těle Kristově však není možné „glajšaltovat“, plnost darů Ducha nemůže být zplošťována v nějaké „církvi jednoty“. Zde platí to, co je formulováno ve třetí a poslední větě Dohody mezi anglikánských církevním společenstvím a církvemi Utrechtské unie: Interkomunio nepožaduje od žádného církevního společenství převzetí všech věroučných mínění, sakramentální zbožnosti nebo liturgické praxe, která je vlastní společenství druhému, avšak interkomunio v sobě zahrnuje, že každý věří, že se druhá strana pevně drží všeho podstatného na křesťanské víře.

A když potom ještě roste přesvědčení, že podstatné věroučné výroky je třeba odlišovat od právních struktur a systémů jednotlivých církví, pak se ekumena může dostat o velký krok dál.

Tohoto se držíme, čimkoliv je pravá křesťanská víra kdykoliv, kdekoliv a pro kohokoliv, a ne institucionálních pořádků, které si stále vyžadují změny.

☒ *Erentrud Kraftová*
starokatolická teoložka a historička ze SRN

☒ *Obrázek: www.stvincenotflerins.ca*

filón alexandrijský – nejstarší z církevních otců

Označit Filóna Alexandrijského za církevního otce, byť v nadsázce, může znít paradoxně až nepatřičně – zejména proto, že sám nebyl křesťanem, nýbrž židem. Pocházel z jednoho z největších kulturních „tavících kotlíků“ starověku, z Alexandrie. Zde se stýkala řada kultur – prastará, ale již dožívající kultura starověkého Egypta, kosmopolitní a synkretický helénismus, řecká filosofie zosobněná především dílem Platóna a Aristotela a v neposlední řadě také plodný řecko-jazyčný judaismus (právě z Alexandrie pochází řecký překlad Starého zákona – Septuaginta, který byl pro ranou církev nepoměrně důležitější než hebrejský originál) a později i mladičké a ambiciózní křesťanství, které v Alexandrii našlo jedno ze svých nejdůležitějších center. Stejně jako jeho pozdější křesťanský duchovní soupoutník a nejoriginálnější starověký křesťanský komentátor Písma Origenes nebyl ani Filón v pozdější době prost kontroverzí. Pro palestinský a babylonský rabínský judaismus jako by ani neexistoval, snad pro svůj přílišný kontakt s řeckou (a tedy pohanskou) kulturou, hebrejsky pravděpodobně vůbec neuměl (své spisy psal ve vybroušené koiné) a jeho alegorický přístup k Písmu byl nahlížen jako přinejmenším podezřelý. O to významnější přijetí našel v křesťanství, zejména v dílech Klementa Alexandrijského a již zmíněného Origena. Bylo tomu tak nejen proto, že pozdní platonismus, který byl Filónovým filosofickým východiskem, sehrál roli i při formování křesťan-

ské teologie, ale především z toho důvodu, že jeho hluboké alegorické výklady Starého zákona jako by předjímalý pozdější křesťanské chápání. Byli to křesťané, kteří opisovali, studovali a překládali Filónova díla a zachovali je až do dnešních dnů. Bez Filónova hermeneutického a rétorického přístupu k Písmu, který rozlišoval mezi doslovným významem a alegorickým výkladem textu, ale zároveň se snažil být Božím slovu v Písmu obsaženém co nejvěrnější, by byla pozdější křesťanská biblická exegeze jen obtížně myslitelná.

O životě Filóna samotného toho mnoho nevíme, autobiografické poznámky v jeho dílech jsou jen řídké. Jedinou dobře datovatelnou událostí z jeho života je výprava židovské delegace k císaři Kaligulovi v letech 39-40 po Kr., kterou Filón vedl.

Sám o sobě říká, že v té době měl již šedivé vlasy. Na základě tohoto údaje se obvykle jeho narození klade mezi léta 20 a 10 př. Kr. Jisté je, že Filón pocházel z velmi dobře situované alexandrijské rodiny a dostalo se mu jak židovského, tak řeckého vzdělání. V alexandrijské židovské obci měl významné postavení a – jak dosvědčuje Josephus Flavius – požíval zde značné úcty.

Filónův spis ve dvou knihách *O životě Mojžíšově*, citovaný obvykle svým latinským titulem *De vita Moysis*, zaujímá v jeho díle zvláštní místo. Na rozdíl od většiny exegetických spisů je primárně cílen vně alexandrijské židovské komunity, tedy na vzdělaného řeckého čtenáře. Obhazuje judaismus jako myšlenkový směr, který se svou hloubkou více než vyrovná nejlepším školám řecké filosofie a vzdělanosti. Podobný úkol obhájit své učení v helénistickým duchovním a kulturním kontextu stál později i před autory křesťanskými, i v tomto tedy Filón pozdější patristiku předjímá. Zároveň je tento spis jedním ze tří exegeticko-biografických děl věnovaných velkým biblickým osobám – zbylé dva životopisy jsou věnovány Abrahámovi a Josefu Egyptskému.

Z Filónova díla je v češtině – na rozdíl od němčiny, angličtiny a francouzštiny – bohužel dostupný jen nepatrný zlomek: v roce 2001 vyšel v nakladatelství Oikúmené výbor ze tří Filónových spisů (*O stvoření světa*, *O gigantech* a *O neměnnosti Boží*) v překladu M. Šediny. Zde předkládané úryvky z připravovaného překladu *O životě*

Mojžíšově jsou tedy prvním uvedením tohoto textu v češtině. První, spíše vyprávěcí úryvek přináší příběh o Mojžíšově narození a o okolnostech jeho odložení rodiči. Filón zde biblickou zprávu (Ex 2,1-10) rozšiřuje o množství detailů, všímá si psychologie aktérů příběhu a dává nahlédnout i některé dobové etické názory. Druhý úryvek, který je naopak prodchnutý náročnou novoplatónskou filosofickou terminologií, vysvětluje okolnosti vzniku Archy úmluvy a přenosné Hospodinovy svatyně při putování na poušti a zároveň ukazuje Mojžíše ve funkci velekněze. Rozdíl mezi oběma úryvky dobře dokumentuje vztah první a druhé knihy díla, kdy první kniha je spíše přímým a dosti volným vyprávěním, zatímco druhá systematicky zkoumá Mojžíšovu osobnost jakožto zákonodárce, velekněze a proroka a je plna filosofické a alegorické argumentace.

De vita Moysis

I 1.5.9-12

Předsevzal jsem si napsat životopis Mojžíše, který byl podle jedné zákonodárce židů, podle druhých pak vykladač svatých zákonů, největší a nejdokonalejší člověk, jaký kdy žil, protože jsem s ním chtěl obeznámit ty, kteří si zaslouží, aby nezůstali v nevědomosti.

A začnu tím, čím je nutné začít: Mojžíš byl svým rodem Chaldec, ale narozen, vychován a vyučen byl v Egyptě, neboť jeho předkové tam sestoupili se všemi svými rodinami kvůli velkému hladomoru, jež postihl Babylonii a přilehlé země. Hledali jídlo

a Egypt byl širou zemí bohatou na dobrou půdu a úrodnou ve všech věcech, které si lidská přirozenost žádá, především ale bohatou na klasy obilí.

Když se pak Mojžíš narodil, jevil se mnohem krásnější a vznešenější než je na dítě obvyklé a jeho rodiče se, nakolik jen to bylo možné, pokoušeli neuposlechnout příkazu tyrana. Řekli si tedy, že ho po tři měsíce budou držet doma a krmít ho mlékem, aniž by se o něm dozvěděli lidé. Když pak ale – jak je obvyklé v monarchiích – některé osoby, které jsou vždy tak horlivé v přinášení zpráv králi, odhalily co bylo drženo v tajnosti a temnotě, obávali se Mojžíšovi rodiče, že by tím, že hledají bezpečí pro jednotlivce mohli přivést ke zkáze mnohé, a tak ho s mnoha slzami odložili na břehu řeky a odešli s lamentováním a pláčem, litovali se pro tu nevyhnutelnost, která na ně dopadla, sami se nazývali vlastnoručními vrahy svého dítěte a litovali i ono dítě pro jeho zkázu, které se snažili zabránit. A pak, jak je obvyklé pro lidi stížené neštěstím, obviňovali se navzájem a přinášeli tak na sebe těžší následky, než by je jinak byly stihly. Říkali: „Proč jsme ho neodložili hned po porodu?“ Lidé totiž obvykle nepovažují za lidskou bytost někoho, kdo do Sud nezačal přijímat pevnou stravu. „Ale my, my přechytralí, jsme ho krmili celé tři měsíce a tímto jednáním jsme si přivodili hlubší smutek a přivolali na sebe tvrdší trest, neboť on již získal velkou schopnost pociťovat radost a bolest a nyní má zahynout s vědomím nejbolestivější záhuby.“ Tak odešli, aniž by věděli o budoucnosti dítěte, zcela přemoženi svým zármutkem. Ale sestra chlapce, který byl takto odložen, byla ještě panna a z hloubky sesterské lásky

zůstala stát stranou a sledovala co se stane. A vše, co mělo dál přijít, se jeví jako událost vedená Boží prozřetelností, neboť Bůh nad dítětem bděl.

II, 71-75

Když pak Mojžíš dále zůstával nahoře na Sinaji, byl zasvěcen tím, že byl vyučen ve všech prvcích a elementech kněžství, i v oněch, které jsou podle své přirozenosti nejpřednější: tedy těch o zřízení chrámu a všeho, co má být v něm. Pokud by již předtím Izraelité zabrali zemi, do níž přesídlovali, bylo by jistě nezbytné zbudovat si ten nejslavnější chrám, spíše z toho nejčistšího vzácného kamení než ze dřeva, a vystavět si okolo něj velké zdi a pro chrámové služebníky množství domů; toto místo by pak nazvali svatým městem. Protože však stále putovali skrze pouštinu, aniž by se ještě pevně usadili, měli svatyni uzpůsobenou k přenášení, aby mohli během pochodů a táboření přinášet obětí a další věci, které vykonávají za bohoslužebným účelem, a nijak se nepodíleli na tom, co je určeno těm, kdo žijí ve městech. Mojžíš se proto rozhodl zhotovit stan – nejsvětější to čin – o jehož přípravě byl poučen na hoře skrze Boží výroky. V duši patřil na netělesné vzory těles, která měla být dovedena k dokonalosti a to tak, jako musí vzniknout od vzorového náčrtku nebo myšleného modelu smysly vnímatelná kopie. Neboť bylo náležité aby i příprava chrámu byla dovolena tomu, jež je vpravdě veleknězem, aby služby kněžského úřadu vykonával ve více než výborném spojení a souznění s tím, co mělo být zhotoveno.

☒ *připravil a z řečtiny přeložil Petr Jan Vinš*

☒ *Obrázek: wapedia.mobi/cs/*

Ordinariátní kaple na bateriích

Kaple se nachází v budově biskupského ordinariátu v Praze 6 Na Bateriích, který Starokatolická církev v ČR získala v 90. letech. Nevyužívaný objekt byl značně zdevastovaný a podepsali se na něm také squateři, kteří zde svého času pobývali. Starokatolická církev pak celý objekt zrekonstruovala. V rámci těchto rozsáhlých úprav došlo i k přístavbě kaple přiléhající k zadní, do zahrady obrácené, části budovy. Kaple je organickou součástí budovy ordinariátu a její střecha tvoří vyvýšenou terasu. Podle původně zamýšleného plánu měla kaple splňovat parametry zahradního domku na nářadí a tak byla také nejdříve navržena. Biskup Dušan Hejbal se rozhodl vtisknout stavbě sakrálnější ráz tím, že upravil půdorys i celkové architektonické uspořádání. Návštěvník přichází do kaple přes intimní zahradu osázenou biblickými rostlinami, zastoupenými růží, fíkovníkem, vinnou révou a hořkými by-

linami. Při vstupu do minimalisticky řešeného interiéru, zaujme na první pohled hra s přirozeným světlem. Ze střešního okna dopadá denní světlo přímo na ambon, čímž podtrhuje jeho liturgický význam. Střídmá výzdoba interiéru sestává z kovářsky provedeného krucifixu a svatostánku na oltářní stěně od Jaroslava Válka. Stylově jednotný celek doplňují Váلكovy svícny jejichž nohy připomínají volně složené pruhy látky. Stejný umělec vytvořil pro Starokatolickou církev v ČR i biskupské insignie a jeho díla najdeme také v Kapli sv. Maří Magdaleny na nábreží E. Beneše u Čechova mostu.

Na okně vpravo od vchodu můžeme číst v latinské i české verzi biskupovo osobní heslo „Všechno mohu v Kristu, který mi dává sílu“. Židle jsou darem rakouského biskupa Bernharda Heitze. Kaple byla zcela dokončena a plně vybavena v roce 2002. Dnes slouží především osobní zbožnosti pracovníků ordinariátu a mše se tu konají jen příležitostně při kněžských dnech, sjezdech mládeže a podobně. Občasnost bohoslužeb je také důvodem, proč kaple dosud nemá své zasvěcení. Letos na podzim proběhne rekonstrukce prostoru, který je v současnosti mírně poškozen zatékáním a nedostatečným odvětráváním.

☒ *Lucie Kodišová*

☒ *Foto: Archiv*

dějiny středověké církve

Karel Veliký a jeho doba

Karel Veliký (na obrázku) patří mezi největší evropské panovníky. Jeho vláda zásadně nasměrovala chod dějin, a to nejen politicky. Také se zasadil o kulturní rozkvět Evropy a o šíření a správu křesťanské církve. Pro to vše Karel za svůj přínos naší civilizaci dostal – nikoli neprávem – přívlastek Veliký.

Byl synem franského krále Pipina a po jeho smrti v roce 768 se spolu se svým bratrem Karlomanem II. ujal vlády. Zanedlouho po předčasné Karlomanově smrti v r. 771 připadla celá vláda Karlovi. Jeho správa říše se vyznačovala úspěšnou snahou o znovuvytvoření západní říše, která by navazovala na tradice římského impéria mocensky, kulturně a nábožensky. Karlu Velikému se dařilo rozšiřovat území Franské říše a během svých válečných tažení bojoval také se Sasy, Bavorsy, Polabskými Slovany a dokonce i s Čechy.

Nábožensky i politicky se (stejně jako jeho otec) orientoval na Řím. Důležitým mezníkem ve vztazích Karla Velikého a římského stolce, byla válka s Langobardy. Jejím počátkem bylo zapuzení Karlovy manželky Desiderie, dcery langobardského krále Desideria. Desiderius se chtěl Karlovi pomstít a hledal proti Frankům spojence u papeže Hadriána (772 – 795), který ovšem se svou podporou váhal. Papežova nerozhodnost se Desideriovi nelíbila, a tak místo na Karla vytáhl na Řím. Hadrián požádal franského krále o pomoc a Karel mu s radostí vyhověl. Langobardy porazil v letech 773/4 a ještě v témže roce navštívil Karel hrob sv. Petra v Římě, aby si s papežem navzájem

přisahali věčnou věrnost. Ta se Karlovi sice dobře slibovala, ale po konečné porážce Langobardů, kdy se Karel stal jejich králem a tudíž získal nové mocenské zájmy v Itálii, špatně plnila. Papežovy nároky plně uznal až v roce 781, čímž vznikl tzv. církevní stát, který trval až do roku 1870.

Pro Karlovu ideu západní říše byl důležitý císařský titul, který by navázal na tradici Západořímské říše. Proto od roku 795 Karel vědomě vystupoval jako císař Západu. Ke skutečné císařské koruně však bylo ještě kus cesty. Jednou ze snah bylo pracovat na vztazích s Byzantskou říší, což v této době nebylo vůbec lehké. V říši totiž panovaly napjaté vztahy mezi císařem Konstantinem a jeho

matkou. Irena byla v Konstantinově mládí jeho poručnicí a nyní, když dospěl, byl pro ni nepohodlný, neboť chtěla vládnout sama. Macešsky ho uvěznila, v roce 897 dokonce oslepila a provolala se císařovnou, což byla do té doby věc nevídaná (tedy ne oslepený syn, to bylo celkem běžné, ale že se žena provolala císařovnou). Šokovaný svět samozřejmě k tomu nebyl lhostejný. V Římě z toho vyvodili, že východořímský stolec zanikl. Papež Lev III. (795 – 816) vyškrtl jméno byzantského císaře z modliteb, nahradil ho Karlovým jménem a dále se přemýšlelo převést císařství úplně na Karla. A tak byl Karel roku 800 rukou Lva III. korunován v Římě na císaře. Čtrnáct let po té Karel Veliký umírá v Cáchách – ve svém milovaném městě.

Pro Karlovo impérium byla důležitá nejen politicky a vojensky dobytá území, ale také jejich kulturní úroveň, která za jeho vlády vzkvétala. Dokonce dostala po Karlovi své jméno – karolínská renesance. Za jednu ze zajímavostí lze považovat písmo, které v této době vzniklo. Nazývá se karolínská minuskule a oproti dosavadnímu písmu bylo lépe čitelné. V zásadě toto písmo známe dodnes v modifikované podobě jako latinku – písmo, které právě čtete.

Vzdělání pro Karla znamenalo mnoho. Sám byl vzdělaný a vzdělání podporoval. Proto v Cáchách založil akademii, která byla vskutku vzdělaneckým a kulturním centrem Evropy. I když Cáchy byly Karlovým nejoblíbenějším městem, nesídlil tam stále. Ale jak bylo v oné době zvykem, cestoval se svou družinou po hradech v říši (které se nazývaly falce) a odtud vyřizoval své vladařské povinnosti.

Karel se nezabýval pouze světskými záležitostmi, ale otázka církve byla pro něj velmi důležitá. A on se cítil být naprosto kompe-

tenční do jejich záležitostí mluvit. Papež dle jeho názoru měl být pouze pastýř a církevní politika a správa měla zůstat v Karlových rukou. Proto věnoval mnoho pozornosti církevnímu zákonodárství. Zakládal nové farnosti ve velkých farních obvodech a ustanovoval v nich hlavní faráře, kteří se nazývali archipresbyteri. Později u nás se označovali jako děkani.

Kněží měli mít alespoň minimální znalost latiny, aby uměli vysvětlit Krédo, Otčenáš a desatero. Budoucí kněží mohli získat své vzdělání buď v klášterních nebo biskupských školách. Karel chápal kněžství hlavně v jeho pastorační a kazatelské službě. Tehdy nebyvalo moc zvykem, že by kazatel přednášel vlastní úvahy, ale využíval pro přípravu již napsaná, především patristická, kázání.

Minimální nároky byly kladeny také na laiky. Museli znát alespoň Apoštolské vyznání víry a modlitbu Páně. Karel zavedl povinné svěcení neděle a pravidelné denní modlitby. Snažil se ve svých diecésích zavádět jednotnou liturgii, která byla v zásadě římská jen s několika úpravami franských teologů.

Karel Veliký byl skutečně „velikým“ panovníkem, který toužil zvelebit Evropu, a to se mu dozajista podařilo. Ne nemalou měrou se zasloužil i o evropské křesťanství, které rozšiřoval, vystupoval jako jeho ochránce a také přispěl do vnitrocírkevních záležitostí.

V dalším díle tohoto seriálu se podíváme na papežství jako instituci i jednotlivé papeže a to až do období, které nazýváme temné století papežství.

☒ *Martin Hlouch*

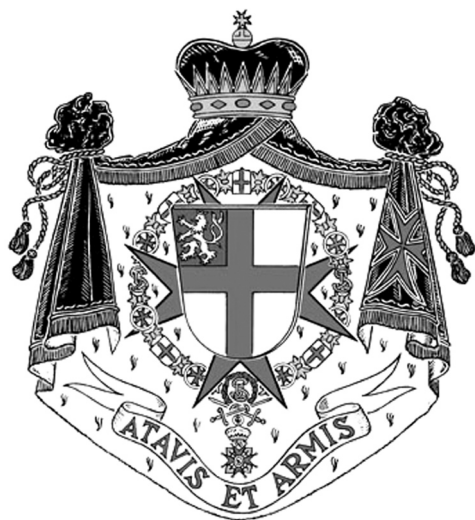
☒ *Obrázek: webpages.charter.net*

Řád svatého Lazara

Vojenský a špitální Řád svatého Lazara Jeruzalémského má ve znaku zelený kříž. Původně měl podobu řeckého kříže, dodnes užívaného na řádové vlajce a jako heroldský kříž i v řádovém znaku. Postupně získal podobu kříže osmihrotého. Osm hrotů kříže symbolizuje osm rytířských ctností: víru, naději, lásku, milosrdenství, statečnost, spravedlnost, moudrost a umírněnost. Zelený kříž svatého Lazara je o několik set let starší než kříž červený. A bez nadsázky lze říci, že je jeho předchůdcem a trochu i vzorem. A možná si ne každý uvědomuje, že slovo „lazaret“, označující vojenskou ošetrovnu, pochází od Řádu sv. Lazara.

Vraťme se do 11. a hlavně do 12. století, do doby křížáckých válek ve Svaté zemi. V té době vznikají rytířské řády – spirituální řeholní společenství. Asi každý slyšel o Templářích. To byli, zjednodušeně řečeno, bojovní mniši – možná předchůdci dnešních elitních a speciálních jednotek. V bojích samozřejmě docházelo k četným zraněním. Navíc se v Palestině vyskytovala řada zákeřných infekčních chorob, včetně lepry – malomocenství. Například sám jeruzalémský král Balduin IV. (1173-84) byl malomocný. Bylo tedy zapotřebí zajistit i péči o zraněné a nemocné. Křížácké armády původně žádnou sanitní a zdravotní službu neměly. A tak vznikly špitální řády. Řád sv. Jana, Johánité, později známý jako Maltézský a Řád sv. Lazara. Řád sv. Jana měl špitál uvnitř hradeb a zabýval se léčením nemocí, kte-

ré bychom dneska zařadili do interního lékařství a chirurgie s traumatologií. Řád sv. Lazara byl vně hradeb a měl na starosti nemoci, které dnes řadíme k infekčním a tropickým. Původně se jeho členy stávali výhradně malomocní rytíři. Pečovali o stejně postižené, a pokud jim to zdravotní stav dovozoval, bojovali. Již před příchodem křížáků byl v Jeruzalémě před hradbami špitál sv. Lazara, kde arménští mniši pečovali o malomocné. Jeho počátky snad sahají do roku 125 před Kristem. V tomto špitále svatolazarští rytíři rozvinuli svou činnost. Prameny o svatolazarském řádu se z té doby nedochovaly, ale v dochovaných statutech templářů stojí, že templář, který onemocní leprou, musí přestoupit do Řádu sv. Lazara (dále jen Řád). Kam křížáci přišli, tam řádoví rytíři zakládali špitály a starali se především o malomocné. Po zániku křížáckých států na území Svaté země se Řád usazuje krátce na Kypru. Poté se centrum Řádu přesouvá do Francie. Sídlem velmistra byl francouzský hrad Boigny. Během středověku Řád spravoval špitály po celé Evropě. Pracoval pod ochranou francouzských králů. V roce 1772 byl papežem Klimentem IV. sekularizován. Následkem revolučních událostí ve Francii ztratil Řád po roce 1830 záštitu francouzských králů a možná i kontinuitu. Poté se uchýlil pod duchovní ochranu melchitského patriarchy Jeruzaléma a Antiochie Maxima III. Tím se otevřely dveře jeho ekumenicitě. A pod záštitou melchitských patriarchů funguje

Řád až dodnes. Současným spirituálním protektorem je Jeho Blaženost Gregorios III, patriarcha Jeruzaléma, Alexandrie, Antiochie a celého Orientu.

Novověký Řád svatého Lazara již neprovozuje bojovou činnost. Je ale řízen na vojenském principu. Není vázán k žádné církvi, ale je otevřen všem křesťanům bez rozdílu církevní příslušnosti. Hlavou je velmistr, jímž je v současnosti Jeho Excelence Don Carlos Gereda de Borbón, markýz z Almazanu, příbuzný španělského panovnického rodu. Ten řídí Řád spolu s Velkou magistrální radou – řádovou vládou, která má mezinárodní složení. Řád má v současnosti více než 5 tisíc členů po celém světě. V jednotlivých státech se členové sdružují do národních jurisdikcí – velkopřevorství a velkobailiviků.

I v současnosti Řád svatého Lazara podporuje leprosária v tropických rozvojových zemích (kuriozitou je řádové leprosárium v Rumunsku, kde se ještě tato choroba vyskytuje) a v Evropě se soustředí mimo jiné na pomoc onkologicky nemocným. A to především ve stádiu, kdy už radikální medicína nepomáhá. Jedná se tedy spíše o paliativní medicínu. Řád se v Čechách podílel na zřízení hospice v Praze - Bohnicích a hospice sv. Lazara v Plzni. Jsou to samostatné organizace, ale vznikly s jeho podporou a podle svých možností a skromných prostředků se jim Řád snaží usnadnit jejich činnost. V současné době buduje Řád další hospic v Praze a podílí se spolu s CČSH a židovskou náboženskou obcí na výstavbě Domu pro osoby postižené Alzheimerovou chorobou. Bude také provozovat Dům pro seniory, který bude určen pro krátkodobé pobyty nemocných starších lidí.

K dalším řádovým aktivitám patří pomoc zdravotně či sociálně postiženým jedincům (Řád provozuje půjčovnu zdravotnického materiálu pro handicapované a bude otevírat další), pořádání kulturních a vzdělávacích akcí, benefičních koncertů, jejichž výtěžek slouží k podpoře zmíněných aktivit. Řád provozuje tyto aktivity nejen sám, ale i prostřednictvím jím podporovaných dceřiných organizací, jež pracují pod jeho záštitou jako samostatná občanská sdružení. Jednou z nich je Lazariánská pomocná služba (LPS). Ta během 90. let uspořádala například

několik zájezdů pro tělesně postižené spojených s hodnotnými kulturními akcemi. Organizovala výpomoc v rodinách s postiženými dětmi, pořádala vystoupení dětských souborů v domovech důchodců, za pomoci sponzorů rozdávala vánoční balíčky nemajetným lidem. Jiná organizace, Lazariánský servis, organizuje kulturní a humanitární akce ve spolupráci se skauty. Další aktivitou je Sdružení pomocníků řádu sv. Lazara, jež opatřuje finance na budování zdrojů pitné vody v Africe. Jejich zásluhou tam vzniklo již 30 studní. Rovněž podporuje celou řadu sirotků ve Rwandě a v Indii.

Priority Řádu stanoví řádová ústava. Patří k nim podpora a obrana křesťanské víry, podpora křesťanů ve Svaté zemi, úsilí o jednotu křesťanů, pomoc chudým, nemocným a postiženým. A především následování Krista.

V současnosti není členství v Řádu vázáno na šlechtický původ (aristokraté jsou pouze přijímáni do kategorie „po právu“ a nemají žádné výsady). Členem se může stát každý praktikující křesťan, jehož osobní a rodinný život odpovídá kánonu jeho církve a je občansky bezúhonný. K přijetí je třeba doporučení dvou stávajících členů. Zájemce o členství se samozřejmě nestává hned rytířem. Po období postulátu je při slavnostní investituře, kde složí řádový slib, oblečením do řádového oděvu přijat za člena Řádu. Zavazuje se svým životem, majetkem a ctí hájit a podporovat principy křesťanství. Dle řádové ústavy a stanov a

podle příkazů svých nadřízených se pak podílí na činnosti řádu. Všechny tyto činnosti samozřejmě vykonává zdarma a ve volném čase. Aktivní členové jsou pak postupem let hodnostně povyšováni. Teprve od hodnosti rytíře (ekvivalentem u žen je hodnost řádové dámy) získávají právo hlasovat na řádové kapitule.

Mezi členy Řádu v našem státě je zastoupeno několik křesťanských denominací – římský katolíci, pravoslavní, starokatolíci, řeckokatolíci, evangelíci, členové Jednoty bratrské a příslušníci CČSH.

V anglosaském světě, kde má Řád velmi silnou pozici, jsou mezi jeho členy početně zastoupeni anglikáni. Současným církevním velkopřevorem Řádu, což je po spirituálním protektorovi druhý nejvyšší řádový duchovní hodnostář, je anglikánský kanovník rev. Paul Denby.

Řád je otevřen laikům i duchovenstvu. Duchovní pracují v Řádu jako řádoví kaplani. I oni mají několik hodnostních stupňů. Jejich úkolem je především péče o duchovní rozvoj členů Řádu. Řádové aktivity provozují ve svém volném čase při plnění všech povinností, jež jim ukládá jejich církve. Mezi řádovými kaplany jsou i starokatolíčtí duchovní. Již řadu let je členem Řádu dr. Petr Živný. A při nedávné slavnostní investituře v Ostrově byl do Řádu přijat Mgr. Petr Jan Vinš.

☒ *Vladimír Němec, farnost Praha*

☒ *Znak řádu: Archiv*

Poznámka k povaze Církve

Nejbližší je mi východní pojetí Církve jako „léčebnice“, kam si nemocné duše chodí pro uzdravení. Zde je ovšem zřejmé, že žádná nemoc nemůže být vyléčena hned. A co hůř, jsou-li pacienti neukáznění a hygienické podmínky nedostatečné, mohou se nákazy ještě rozšířit. Mním tím dokonce, že v Církvi je koncentrace zla nevyhnutelně vyšší, než jinde. Být tomu jinak, neplnila by Církvev jeden ze svých hlavních úkolů: léčit hřích, léčit zlo. Jejím druhým úkolem pak musí být prevence. Pokud mají lidé čistou vodu a vzduch, zdravou a pestrou stravu a vedou mnohotvárné, podnětné životy, nebývají tolik nemocní. Tento úkol medicíny se ovšem odehrává za zdmi nemocnic, byť bývá zpoza nich organizován. Má vlastně vést k tomu, aby se nemocnice vyprázdnila. Prázdná nemocnice ovšem znamená nezaměstnaný zdravotnický personál. Podobně Církvev někdy váhá v plnění své služby právě proto, aby se zachovala. Tím ale prozrazuje, že má podobné problémy jako svět (v mém přirovnání „medicínsko-průmyslový komplex“) a její deklarovaný odstup od světa se stává maskou útěku od světa.

Co je rovněž pozoruhodné, pocit jistoty dnešního člověka se silně váže na úspěchy medicíny a každé její větší selhání působí paniku i mezi zdravými. Církvi transparent s nápisem JISTOTA do rukou nepatří. Jistotu totiž nejlépe obstará ideologie, která poskytuje, ať už jakákoliv, závazné definice všech hodnot. Je univerzálním klíčem ke smyslu světa a našeho života v něm, odemyká škály souvislosti a rejstříky řešení...

I v léčebnách, speciálně těch psychiatrických, se s ideologií můžeme setkat, neboť mnohým – ne-li všem – psychologickým školám hrozí fixace v ideologiích, spíš více než méně totalitních. Terapeut pak aplikací postupů své (často „jediné pravé“) školy stanoví diagnózu, kterou předurčí další postup vedoucí buď ke „spáse“, nebo k „zatracení“.

Svůj nadále oblíbený obraz Církvev jsem takto zpochybnil proto, abych ukázal jedno: Ač, jak my křesťané víme, jsme nemocní všichni, nemůže být celý svět nemocnicí. Trvá nutnost prevence, která vyžaduje docenění hmoty, krásy a tvořivosti a která dává větě „mimo Církvev není spásy“ význam „bez Církvev není spásy.“ Církvev má přece svůj cíl mimo sebe, a to nejen nad sebou, ale i kolem sebe. Církvev potřebuje vnějšek. Nemá se, myslím, ani snažit, aby vnějšek nebyl; má spíše mít péči o to, jaký je a bude. A nebojím se, že by s výše řečeným zanikala naděje na „sjednocení všech“, za které se modlí východní liturgie. Vnitřek pro nás není nic, nevíme-li, čeho je vnitřkem. Je vnitřek Církvev a vnějšek je rovněž vnějškem Církvev. Pomáhá nám i etymologie: místem, kde se dotýká vnitřek a vnějšek Církvev, kde se „setkají milosrdenství a věrnost, spravedlnost s pokojem si dají políbení“ (Žalm 85), tímto místem je zevnějšek Církvev, její ze-vnějšek... Tuším, že tak může být Církvev tajemstvím toho, jak, byť jsou povoláni mnozí a málokterý vybrán, spaseni budou všichni (a všechno). Zdůrazňuji, že Církvev není prozrazením tohoto tajemství, je tímto tajemstvím samým. A tehdy se jí dá věřit.

☒ *Jakub Lev Houdek*

Oslavy mistra jana husa 6. července 2009

ním emeritní synodní senior ČCE Mgr. Pavel Smetana. Mluvil velice hezky o tom, že Ježíš nám dal příklad a položil otázku, kdo je vlastně dnes pro lidi a hlavně děti příkladem. Zdůrazňoval úlohu matek a otců. Ti mají být svým dětem největšími vzory ve víře a mravním jednání. Protože však žádný člověk nedokáže být dokonalým vzorem, máme jedinečný vzor v Ježíši Kristu. V něm měl vzor i Mistr Jan. A kdo chce následovat Mistra Jana, musí ho následovat

V tento sváteční den jsme se vypravili s manželkou Alenou do Husince, abychom tam zastupovali farnost i církev při ekumenické bohoslužbě v tamním sboru Církve bratrské. Přijeli jsme do města, které bylo před několika dny postiženo velkými záplavami a rozhodovalo se, zda se Husovské slavnosti vůbec uskuteční.

Na ekumenické bohoslužbě byli přítomni zástupci čtyř církví: českobratrské evangelické, československé husitské, Slezské církve augšpurského vyznání a naší starokatolické. Byli také zastoupeni pracovníci státní správy, např. Ing. Jaromír Talíř, náměstek ministra kultury ČR, předseda KDU-ČSL Cyril Svoboda a další.

Po přečtení biblických textů (četl jsem Jan 13, 12–17 o tom, jak Ježíš umýval svým učedníkům nohy) posloužil kázá-

v následování Krista chudého, pravdivého a sloužícího.

Pak přednesli pozdravy i hosté. Nejvíce mě zaujal pozdrav husineckého starosty, pana Roberta Klesnera. Ten mj. řekl: „Naše město má nyní problémy se záplavami. Vidíme, že člověk nejedná hezky s přírodou a nejedná hezky s druhým člověkem. A Příroda s velkým „pé“ nám to vrací. Je moc zla nad naší zemí. Lidé si každým zlým skutkem uřezávají další příčku v žebříku pod sebou. A pády z vysokých žebříků bývají hodně bolestné.“

Po ekumenické bohoslužbě jsme byli společně s představiteli veřejného a politického života pozváni na prohlídku rodného domku Mistra Jana Husa a na vernisáž obrazů a grafiky Zdeňka Harazima „Království“.

☒ *Text a foto: Alois Sassmann, táborský farář*

Církevní dětský tábor Strašice 2009

Naše sociálně-pastorační středisko Communio Tábor uspořádalo ve dnech 12. – 18. 7. 2009 ve Strašicích u Rokycan jubilejní 10. letní tábor pro děti. Snažili jsme se pro ně připravit hezký týden. Hráli jsme hru Kodex giga – Ďáblova bible. Děti (celkem 21) byly rozděleny na černé mnichy (benediktiny) a šedé mnichy (cisterciáky). Tyto řády totiž kodex vlastnily. Putovali jsme postupně po kláštorech tak, jak kdysi putoval i tento „osmý div světa“: Podlažice (kde vznikl), Sedlec u Kutné Hory, Břevnov, Broumov a putování jsme zakončili na Pražském hradě, odkud r. 1648 kodex ukradli Švédové. Cestu nám zne-příjemňovali zlí duchové: Puton, Purpuron, Metton, Ardon a Cattulon (jejich jména jsou v kodexu zaznamenána). Děti musely překonávat různé nástrahy a musely ukázat svoji šikovnost, např. při střelbě lukem či kuší. Ve čtvrtek, kdy jsme putovali na zříceninu Vimberk, musely děti překonat na sedačkové dráze na lanech propast asi osmi metrů, což nebylo vůbec jednoduché.

Snažili jsme se, aby si děti vyzkoušely různá řemesla, která mniši ve svých klášteřích vykonávali. A tak si malí mniši vyrobili papír (měli jsme na něj lis), utkali koberec-gobelín na starém stavu a pronikli i do řemesla písmomalířů, když opisovali texty a kresby ze starých kronik. Také zdobili kožené předměty vypalováním. Děti si také vyrobily barevná trička se symboly svých řádů: benediktini červenou růží a cisterciáci bílou lilií. Návštěvu nám zpříjemnila i návštěva pravého mnicha, vicepřevora břevnovského benediktinského kláštera, Aleše Vandrovice. Ten dětem vyprávěl o histo-

rii jejich kláštera, ale také přiblížil život dnešních „černých mnichů“, kteří existují již od 5. století.

Celou cestu nás provázela překrásná replika kodexu gigantu,

kteřou pro hru vyrobil p. Čížek z Tábora. Děti musely každý den vybojovat klíče, které se pak do obrovské knihy zasunuly a otevřely (nečekaně) druhé dno knihy, kde děti čekala výhra. Na táboře samozřejmě nechyběly písničky při kytarě, vycházky. A protože nám přálo počasí, sbírali jsme houby a přinesli jsme na tábor několik košíků krásných pravých hřibů. Ty chutnaly! Večer se konaly soutěže vědomostní a sportovní (ping-pongový turnaj) a předposlední večer se uskutečnila taneční soutěž, kde nechyběl ani tanec hip-hop vedoucích tábora a vynikající tanečnice Janičky Peschkové z Desné.

Poděkování patří mojí manželce Aleně, která celý tábor obsahově připravila a vedla, dále manželům Čížkovým z Tábora, kteří bezvadně připravili pomůcky pro tábor (kodex, kuš, vypalování kůže, lis na papír a tkalcovský stav). Tradičně vynikající byla kuchyně Věrky Dvořákové a Marušky Hlavaté. Naše poděkování také patří Městu Tábora, odboru školství, mládeže a tělovýchovy, který na tuto akci finančně přispěl.

☒ *Text a foto: Alois Sassmann, táborský farář*

Vybráno z archivu

Praha 4. 6. 1970

Synodní radě Kališné církve starokatolické, do rukou pana biskupa Dr. Augustina Podoláka, Varnsdorf

Věc: Žádost starokatolické církve o souhlas ke konání bohoslužeb v kostele u Martina ve zdi v době od června do prosince 1970

Vážený bratře biskupe,

Synodní rada českokobratrské církve evangelické jednala na svém zasedání 14. května 1970 o dosud nevyřízené otázce dalšího užívání kostela u Martina ve zdi starokatolickou církví k jejím bohoslužbám.

Podle dopisu z 5.3.1970 žádáte o propůjčení kostela na tyto dny: 29. června v 17 hod.; 6. července v 17 hod.; 29. srpna v 17 hod.; 20. září v 17 hod.; 28. října pro celý den; 1. listopadu v 17 hod.; 11. listopadu v 17 hod.; 24. prosince ve 23.30 hod.

Z tohoto seznamu jste podle dodatečného telefonického sdělení vypustili konání bohoslužeb u Martina ve zdi 20. září a 1. listopadu.

Dopisem z 12. dubna t. r. jste svou žádost částečně opakovali a žádáte o souhlas ke konání bohoslužeb 29. června; 6. července a 29. srpna 1970. O dalších dnech se zatím nezmiňujete.

Synodní rada českokobratrské církve evangelické jednala o těchto Vašich požadavcích a jednomyslně rozhodla, že Vaši žádosti o svolení ke konání bohoslužeb v kostele u Martina ve zdi již vyhověti nelze. Není to nutné ani účelné.

Synodní rada vzala přitom v úvahu tyto okolnosti:

1) Starokatolická církev má v Praze dva kostely a má tedy dostatek prostoru, kde by její členové, počtem nemnozí, se mohli k bohoslužbám shromažďovati.

2) Nelze nedbat stížností příslušníků českokobratrské církve evangelické, kteří neradi vidí, že se v kostele u Martina ve zdi při Vašich bohoslužbách staví oltář, že se při nich užívá svíček, kadidla atd., kteréžto věci jsou cizí zbožnosti naší. Informační plakáty, které jste lepili na vnější zdi kostela rovněž nepůsobily dobře.

3) Jsou tu i nesnáze technického rázu. Vaše bohoslužby začínají v 17. hod., ale požadujete, aby kostel byl Vám dán k dispozici již v 15. hod. kvůli přípravě vnějšího bohoslužebného vybavení Vašich bohoslužeb. Končíte bohoslužby nejednou, když už začínají bohoslužby naše. Kostel je pak nevyvětrán a vznikají nové těžkosti a stížnosti.

Českokobratrská církev evangelická vycházela Starokatolické církvi, jak je známo po dlouhou řadu měsíců, vstříc v době, kdy jste nemohli užívat vlastní kostely, a dovolila jí bezplatně kostela u Martina ve zdi používat, ač jí to působilo mnohé nesnáze. Nyní však máme za to, že jen prospěje dalšímu dobrému a bratrskému vztahu obou církví, o který jak píšete, také vám jde, když porozumíte našemu stanovisku, tlumočenému v tomto dopise., a když své bohoslužby budete nadále konat již ve svých kostelích. Ujišťujeme Vás, že toto rozhodnutí učinila synodní rada po dlouhé úvaze, se vši vážností a u vědo-

mí odpovědnosti a pokládá je za konečné. Průpis tohoto dopisu zasíláme panu Dr. Pulcovi v Praze 3, Blodkova 4 a Církevnímu oddělení NVP, Praha 1, Řasnovka 8. S bratrským pozdravem

Synodní rada československé církve evangelické

Dr. Pavel Šimek, synodní kurátor
Dr. Václav Kejř, synodní senior

SYNODNÍ RADA CÍRKVE STAROKATOLICKÉ V ČESKOSLOVENSKU

Praha 22.6.1970

Synodní radě evangelické církve československé v Praze

Věc: spoluužívání kostela sv. Martina ve zdi
Projednali jsme Váš přepis ze dne 4.6.1970, jímž zamezujete dalšímu konání starokatolických bohoslužeb v kostele sv. Martina ve zdi v Praze 1, a rozhodli jsme se, po bedlivém uvážení všech okolností, jej co nejrozhodněji odmítnout.

Synodní rada nemá dosud ani dostatečné vědomosti o bohoslužebných možnostech pražské starokatolické obce, když se odvolává na to, že má v Praze „dva kostely“. Její farní kostelík je románská rotunda v průměru 6 ½ m bez předsíně, kůru a zákristie a nadto pak asi až do konce tohoto kalendářního roku stále ještě bez možnosti konatí tu pro neukončenou generální opravu bohoslužby. Kromě toho máme v Praze už jen dvě kaple bez jakéhokoli příslušenství a naprosto nezpůsobilé ke konání řádných nedělních farních služeb Božích: ani jedna z nich není dosud upravena, nemá hudebního nástroje (pro nepatrný rozsah h tam nelze vůbec umístit), ba není tu ani místo pro skříň pro

bohoslužebné předměty. Nevíme, z jakého pramene si vedení evangelické církve československé opatřuje informace o počtu příslušníků jiných církví, ale můžeme je ujistit, že ani všechny tři místnosti by v Praze nestačily zájmu věřících!

Ostatní těžkosti by se jistě daly při obapolném dorozumění lehce odstranit. Budeme-li si ovšem vzájemně vyčítat, že někdo užívá při bohoslužbě svíček a druhý ne, sotva překročíme nepěknou hranici vzájemné nesnášenlivosti a vlastního církevního sebeuspokojování a sebeuspokojení.

Vaše církev raději ponechá v pondělí dne 29. 6. kostel zcela uzavřený než by tu umožnila našemu bratru biskupovi vykonat svěcení duchovních, ač nám úředním přepisem už v říjnu 1939 [jistě 1969] vyhradila právě tento den (a s ním některé jiné) pro konání bohoslužeb v chrámu Martinském...

Z tohoto důvodu se synodní rada církve starokatolické staví za všechna podání obce pražské, která učinila nebo ještě učiní ve věci uhájení spoluužívání kostela sv. Martina ve zdi, a protože Vy sami pokládáte své rozhodnutí za konečné, nemůže už s Vámi vstupovat v žádné přímé jednání, ale bude hledat jiné cesty k pozměnění situace, kterou jste svým netolerantním postupem vyvolali; zatím především tím, že jsme požádali bratra biskupa, aby o něm vhodným způsobem informoval jak Ekumenickou radu církví v Československu tak i mezinárodní církevní veřejnost.

S bratrským pozdravem

[Podolák], předseda

[Ettel] syndikus

☒ *Archiv starokatolické církevní obce
Praha na Bateriích, připravil Josef König*

Zprávičky

Bohoslužba z Tábora

Dne 23. 8. 2009 vysílal Český rozhlas přímý přenos starokatolické bohoslužby z Tábora. Poslechnout si ji můžete i na internetu na adrese: http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/bohoslužby/_zprava/623818.

Laienforum 2009

Ve dnech 12. – 16. 8. 2009 se v italském Brixenu (Jižní Tyrolsko) konalo pravidelné setkání laiků starokatolických církví – laienforum. Letošní téma znělo „Cesty k povzbuzení laiků – vážit si rozmanitých obdarování“.

Vzhledem k tomu, že za výběrem místa stáli lidé, kteří jsou pověstní svým nepřátelským postojem vůči vedení starokatolické církvi v Itálii a kterým v roce 2002 Mezinárodní biskupská konference (IBK) odebrala statut starokatolické obce, nebylo ze strany IBK konání laienfora v Jižním Tyrolsku doporučeno. Z tohoto důvodu nebyla účast na letošním laienforu ze strany vedení české starokatolické církve nijak organizována a synodní rada vyjadřuje politování nad tímto počinem, který považuje za krok proti Starokatolické církvi v Itálii a jejímu legitimnímu vedení.

Příští laienforum se bude konat až v roce 2011 v rakouském Grazu, neboť v roce, kdy se koná starokatolický kongres, se Laienforum neorganizuje.

Blíží se 30. starokatolický kongres

Pod heslem „S radostí vyjdete a budete vedeni v pokoji.“ (Iz 55,12a) se bude ve dnech 9. – 13. srpna 2010 ve švýcarském Curychu konat 30. mezinárodní starokatolický kongres. Tak jako

vždy je možné se už nyní přihlašovat k účasti na kongresu u biskupského ordinariátu naší církve, která bude organizovat cestu a pobyt našich delegátů. Další informace přineseme v příštích číslech Communia.

Nový generální tajemník Světové rady církví

Ve čtvrtek 27. srpna byl generálním tajemníkem Světové rady církví (SRC) zvolen teolog a pastor Rev. Dr. Olav Fykse Tveit. Reverend Tveit pochází z Norska a je mu 48 let.

☒ Foto: commons.wikipedia.org

Návrh na konferenci evropských církví

Ekumenický patriarcha Konstantinopole Bartoloměj I. vyzval k „lépe organizované a strukturované spolupráci“ mezi římskými katolíky a dalšími 120 pravoslavnými, starokatolickými, anglikánskými a protestantskými církvemi, které jsou členy Konference evropských církví (CEC).

Patriarcha Bartoloměj varoval, že „další odklad není omluvitelný“. Naopak spolupráce mezi církvemi a jejich spolupráce s evropskými špičkami, které jsou aktivní v politice, ekonomii a společnosti, je nezbytná a urgentní“. Ekumenický patriarcha znovu připomněl, že

jeho předchůdci od roku 1979 veřejně vyzývali římskokatolickou církev ke vstupu do CEC. Zároveň však přiznal, že takový krok není jednoduchou záležitostí a navrhl „konferenci všech evropských církví.“

Ekumenický patriarcha, který je zároveň arcibiskupem Konstantinopole, je považován za prvního mezi rovnými v řadách pravoslavných arcibiskupů. Svou řeč pronesl v rámci oslav 50. výročí CEC k jejímu 13. shromáždění, které se konalo v červenci v Lyonu. Ekumenický patriarcha utvrdil shromáždění o závazku pravoslavné církve v hledání křesťanské jednoty ve víře i činech. S chválou vyzdvihl práci CEC a Evropské konference katolických biskupů, zejména schválení dokumentu Charta Oecumenica, která upřesňuje způsoby spolupráce mezi všemi církvemi. Připustil však, že doporučení charty jsou na sborové úrovni málo známá a že potřebují být komunikována mnohem více.

Podle prezidenta Klause lze vyřešit církevní restituce za jedno odpoledne

Letité spory o vracení církevního majetku jsou podle prezidenta Václava Klause zatíženy ideologickým balastem. Pokud by je posuzovali politici i církev věcně a racionálně, daly by se s trochou nadsázky vyřešit za jedno odpoledne, řekl v červnu Václav Klaus při oficiální prezidentské návštěvě jižní Moravy.

Prezident tak reagoval na dotaz z pléna při setkání s brněnskými radními. Otázka navrácení církevního majetku je přitom na jižní Moravě se značným počtem věřících citlivým tématem. „Je třeba si stanovit tečku a říci, kde vidíme konec za celým restitučním procesem,“ uvedl Klaus. Dodal, že pokud se bude řešení restitucí dále oddalovat nebo pokud se strany neshodnou s církví na konečné

tečce, vrátí se Česku problém jako bumerang. Klaus uvedl, že hovořil o církevních restitucích i při své návštěvě papeže ve Vatikánu. „Při debatě s kardinály jsem vyjádřil názor, že pokud bychom jednali o restitucích pragmaticky a racionálně, bez ideologického nánosu, dohodli bychom se na nich společně během jednoho odpoledne,“ řekl Klaus s tím, že vatikánské církevní hodnostáři jeho slova přijali.

☒ zdroj: *christnet.cz*

3. ročník ekumenického shromáždění

Modlitba za domov

Ekumenická rada církví organizuje letos již třetí ročník ekumenického shromáždění Modlitba za domov.

Uskuteční se dne 28. října 2009, tradičně na Řípu a v jeho okolí. V letošním roce je hlavním tématem Modlitby za domov „Být soli země“.

Po organizační stránce dojde k několika změnám. Letos se přesune konání dopoledního programu z parkoviště pod Řípem do areálu Diakonie ČCE v Krabčicích (Domov odpočinku ve stáří), kde se budou na stáncích prezentovat různé církevní a ekumenické organizace, na menším pódiu vystoupí hudební skupiny a divadlo, připravuje se také dětský program. Odtud budou poutníci odcházet na Říp, kam povede asi tříkilometrová stezka s několika zastaveními. V rotundě sv. Jiří proběhne pásmo čtení z Písma a před ní bude opět instalován řípský kříž, na nějž poutníci zavěsí své modlitby a přímluvy.

Samotná Modlitba za domov, opět živě přenášena Českou televizí, se přesune do evangelického kostela v Krabčicích. Podrobnější informace k akci najdete na stránkách www.modlitbazadomov.cz

Zrození podzimu

Jako déšť milosrdenství
kanou krůpěje listí na druhy své,
kteří v oddanosti spočinuli na chladné zemi.

A kroky v aleji javorů a habrů
jsou spoutány společným dnem podzimním,
v němž přichází touha po konci.

V dálce jako bílá světla tvořící den
září kmeny bříz,
těch černobílých kněžek podzimu.

Až v konci se zobrazí začátek,
by sám v přestrojení slunečníku noci
vypáčil sudby života z truhlic kovaných.

Smí dnes vyzvat k tanci
Andromédu hvězdnou
a spolu s ní rozvázat pouta na rukou.

Sen něhy a lásky
s ní bude snít
v čase zrození podzimu.

Martin M. Čapka
Ilustrační foto: Archiv